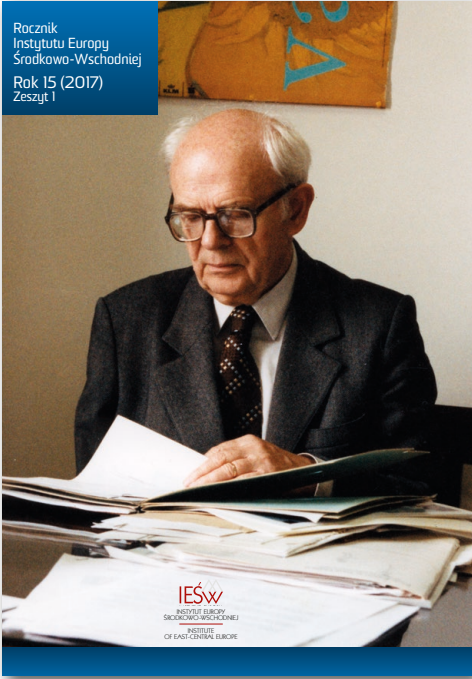


Rocznik  
Instytutu Europy  
Środkowo-Wschodniej  
Rok 15 (2017)  
Zeszyt 1



## Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej (Yearbook of the Institute of East-Central Europe)

Szczegóły publikacji oraz instrukcje dla autorów:

<http://www.iesw.lublin.pl/rocznik/index.php>

ISSN 1732-1395

### Kronika Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej za rok 2017

Opublikowany online: 07.05.2018

Sposób cytowania: *Kronika Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej za rok 2017*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 15 (2017), z. 1, s. 219-232.

„Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” („Yearbook of the Institute of East-Central Europe”) jest kwartalnikiem. Poszczególne teksty bądź całe zeszyty publikowane są w języku polskim lub angielskim. Na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” uzyskał bardzo wysoki wynik – 14 punktów. Jest również uwzględniony w bazach ICI Journals Master List, Central and Eastern European Online Library, BazEkon oraz ERIH PLUS.



# Kronika Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej za rok 2017

## Styczeń

- Artykuł autorstwa dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *Polityka w archeologii. Historia badań sztuki paleolitycznej* ukazał się w publikacji *Polityczne konteksty sztuki*, red. M. Stępnik, Lublin 2016, s. 191-206.
- Artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *Antidiplomacy in Russia's Policies Regarding Russian-Speakers in the Baltic States* ukazał się w czasopiśmie „Baltic Journal of Politic Science”, 2016, nr 5, s. 89-104.
- Artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik i dra Janusza Kowalczyka pt. *Nation-building in Post-Maidan Ukraine* ukazał się w czasopiśmie „The Polish Quarterly of International Affairs”, 2016, nr 3, s. 91-105.

## 10 stycznia

- W Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk dr Anna Visvizi wygłosiła referat pt. „Meandry historii: od Metaxasa przez wojnę »domową« do kryzysu zadłużenia Grecji”.

## 11 stycznia

- W Szkole Głównej Handlowej w Warszawie odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowa EUMIGRO, zatytułowana „Europa a migracje międzynarodowe – na rozdrożu?”. Instytut Europy

Środkowo-Wschodniej był jednym z partnerów tego projektu, realizowanego w SGH w Warszawie w latach 2016-2019 w ramach Programu Erasmus+. Podczas konferencji dr Anna Visvizi wygłosiła referat pt. „Kryzys migracyjny i uchodźczy z perspektywy Morza Egejskiego: dylematy i wyzwania”.

#### **24 stycznia**

- Dr Anna Visvizi wzięła udział w seminarium poświęconym kwestii populizmu, zorganizowanym przez Central European University (CEU) w Budapeszcie, podczas którego zaprezentowała referat pt. „Different (?) faces of populism: Central and Southern Europe in focus”.

#### **7 lutego**

- Dr Anna Visvizi moderowała dyskusję panelową podczas międzynarodowej konferencji zatytułowanej „Migration and refugee crises in Europe: solidarity, responsibility, human vulnerability”. Konferencja odbyła się w Atenach, jej współorganizatorami były Institute of Diplomacy & Global Affairs (IDGA) i Jean Monnet EUMIGRO Project.

#### **17 lutego**

- Dr Anna Visvizi wzięła udział w wiosennej konferencji IMISCOE (International Migration, Integration and Social Cohesion), zorganizowanej przez Middlesex University w Londynie, podczas której zaprezentowała referat pt. „Conflicted and divided: temporary protection & immigration; between moral criticality & practical feasibility”.

#### **8 marca**

- W Kownie odbyło się międzynarodowe seminarium naukowe pt. „Countering Information Threats in Central and Eastern Europe”, współorganizowane przez Instytut Europy Środkowo-Wschodniej oraz Vytauto Didžiojo Universitetas. Podczas seminarium dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik wygłosiła referat pt. „Russia’s information strategy for Russian-speaking community”.

**9 marca**

- Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik uczestniczyła w międzynarodowej konferencji naukowej „The Russia Factor and Security in Central and Eastern Europe”, która odbyła się w Mykolas Romeiris University w Wilnie. W ramach konferencji wygłosiła referat pt. „Russia and Russian-speakers in the Baltic states”.

**9 marca**

- Działalność wznowiła polska część Polsko-Rosyjskiej Grupy do Spraw Trudnych. Uroczyste posiedzenie inauguracyjne z udziałem ministra spraw zagranicznych, ambasadora Federacji Rosyjskiej w Polsce i ambasadora Polski w Rosji miało miejsce w sali im. Jerzego Giedroycia w gmachu MSZ. Na Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych do Spraw Grupy i jednocześnie jej polskiego współprzewodniczącego został powołany prof. Mirosław Filipowicz, dyrektor Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej. Grupa powstała w 2008 roku, a jej wieloletnim polskim współprzewodniczącym był prof. Adam Rotfeld. Do jej dotychczasowych najważniejszych osiągnięć można zaliczyć opublikowanie obszernego polsko-rosyjskiego tomu *Białe plamy – czarne plamy. Sprawy trudne w relacjach polsko-rosyjskich (1918-2008)*, a także powołanie Centrów Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia w Warszawie i w Moskwie.

**23 marca**

- Ukazało się rosyjskie wydanie książki Romana Dmowskiego *Niemcy, Rosja i kwestia polska* (Lwów 1908), nad której tłumaczeniem pracowała dr Hanna Bazhenova: Р. Дмовский, *Германия, Россия и польский вопрос*, под ред. Д. С. Буневича, Г. В. Холодова, перевод с польского А. Ю. Баженовой, Санкт-Петербург: Алетейя, 2017, 208 s.

**11 kwietnia**

- W Instytucie Historii PAN dr Marek Radziwon wygłosił referat pt. „Październik 1917 w Rosji: rewolucja, przewrót czy wojna domowa”. W dyskusji wzięli udział m.in.: dr Piotr Głuszkowski, prof. Marek Kornat, prof. Mariusz Wołos.

## Maj

- Artykuł dr Hanny Bazhenovej pt. «*Записка о древней и новой России*» *Н. М. Карамзина и ее воспроизведение в трудах историков Императорского Варшавского университета* ukazał się w publikacji *Mikołaj Karamzin i jego czasy*, red. naukowa M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Warszawa 2017, s. 231-240.
- Artykuł dra Marka Radziwona pt. *Moja Moskwa* ukazał się w numerze 50 (3-4/2017) dwumiesięcznika „Nowa Europa Wschodnia”.

## 9 maja

- Dr Anna Visvizi wzięła udział w I Międzynarodowym Kongresie Naukowym „European Security and Stability in a Complex Global Order – The Case of Neighbourhood Policy”, podczas którego zaprezentowała referat pt. „Foreign Policy Implications of the Sovereign-Debt Crisis: Greece, the EU, and the Mediterranean”. Kongres został zorganizowany przez Centrum Doskonałości Jeana Monneta w SGH (Jean Monnet Centre of Excellence at Warsaw School of Economics, CEWSE).

## 21-26 maja

- Na zaproszenie rektora MGIMO, akademika A. Torkunowa, w Moskwie przebywali prof. M. Filipowicz, współprzewodniczący Polsko-Rosyjskiej Grupy do Spraw Trudnych, i dr Marek Radziwon. Spotkali się z członkami Rosyjsko-Polskiej Grupy do Spraw Trudnych: rektorem Torkunowem, akademikiem A. Czubarianem i W. Grigoriewem, szefem Federalnej Agencji do Spraw Prasy, a także z prorektorem MGIMO, drem A. Malginem. W rozmowach uczestniczył prof. W. Marciniak, ambasador RP w Moskwie. Przedmiotem rozmów było wznowienie prac bilateralnych Grupy.

## 25 maja

- Dr Anna Visvizi wzięła udział w PECSA Roundtable Debate 2017 „The role of European values in times of the political and socio-economic challenges in Europe”. Jednym ze współorganizatorów wydarzenia był Instytut Europy Środkowo-Wschodniej.

**26-28 maja**

- Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik uczestniczyła w międzynarodowej konferencji „9th Annual Juri Lotman Days: The Symbol in the Cultural System”, zorganizowanej przez Uniwersytet w Tallinie, podczas której zaprezentowała referat pt. „Soviet Victory Monuments in the Perception of the Russian-speakers in the Baltic States”.

**29 maja – 4 czerwca**

- Prof. M. Filipowicz, dyrektor IESW, i dr Marek Radziwon przebywali w Korei Południowej na zaproszenie Northeast Asia History Foundation. W siedzibie fundacji wzięli udział w seminarium „Spory historyczne i pojednanie na przykładzie Polski i Rosji” (31 maja), a także w światowym Jeju Forum for Peace and Prosperity, zorganizowanym na wyspie Jeju (31 maja – 2 czerwca). Prof. Filipowicz uczestniczył w panelu „Historical Reconciliation in East Asia and Europe”. Jeju Forum to azjatycki odpowiednik europejskiego Davos. Przedmiotem rozmów z władzami Fundacji, w których uczestniczyła też kierująca polską ambasadą w Seulu Joanna Wasiewska, chargé d'affaires a.i., były plany dalszej współpracy z ekspertami koreańskimi.

**1 czerwca 2016 – 31 maja 2017**

- W okresie od 1 czerwca 2016 do 31 maja 2017 roku dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik realizowała projekt badawczy pt. „Postawy rosyjskiej mniejszości narodowej w państwach bałtyckich wobec idei Русского Мира” na Uniwersytecie Wileńskim. Projekt był finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu Mobilność Plus.

**Czerwiec**

- W numerze 2016/4 austriackiego czasopisma „Europäische Rundschau” został opublikowany artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *Sowjetische Denkmäler in den baltischen Staaten – Nationale Konflikte und internationale Auseinandersetzungen*, s. 95-99. Artykuł ten pierwotnie ukazał się pt. *Monument wars in the Baltic states* w „New Eastern Europe”, 2016, nr 6 (XXIV), s. 165-169.

**4-6 czerwca**

- Dr Hanna Bazhenova wzięła udział w obradach Second Annual Tartu Conference on Russian and East European Studies „The Russian Revolution and Its Legacies: Taking Stock a Century Later”, które odbyły się na Uniwersytecie w Tartu. Podczas posiedzenia sekcji „The Legacy of Communism to the Post-Wall, Post-Truth Generations of Central Europe” wygłosiła referat pt. „The Revival of the First World War Memories in Russia and Ukraine: A Comparative Analysis of Textbooks”.

**7-8 czerwca**

- Dr Agata Stolarz uczestniczyła w czwartym międzynarodowym kongresie „Politică. Diplomatie. Cultură”, zorganizowanym w Krajowej (Rumunia), podczas którego wygłosiła referat pt. „1918 in Polish Collective Memory”.

**8 czerwca**

- Dr Anna Visvizi wzięła udział w międzynarodowych warsztatach „V4-Europe – Pieces of Populism in Europe and How to Overcome the Challenge”, zorganizowanych przez The Hungarian Europe Society we współpracy m.in. z The German Marshall Fund of the United States, podczas których zaprezentowała referat pt. „Querying the MIGRATION-POPULISM NEXUS: towards effective ways of navigating the problem. Poland & Greece in focus”.

**22 czerwca**

- Dr Anna Visvizi wzięła udział w konferencji „Strategia Europa 2020 – jak zbudować innowacyjną i konkurencyjną Unię Europejską?”, zorganizowanej w ramach projektu: Jean Monnet Chair „Europe 2020: Challenges and Opportunities”, podczas której zaprezentowała referat pt. „Strategia Europa 2020 w szerszym kontekście geopolitycznym i gospodarczym, i.e. innowacyjność, konkurencyjność, zrównoważony wzrost i rozwój gospodarczo-społeczny”.

**22-23 czerwca**

- Dr Hanna Bazhenova uczestniczyła w Exploratory Workshop „New First World War Memories – Tectonics of Memory in Eu-



rope”, który odbył się na Uniwersytecie w Stavanger (Norwegia). W ramach obrad zaprezentowała referat pt. „Representations of the First World War in the Politics of Memory in Russia and Ukraine”.

#### **26 czerwca**

- Instytut Europy Środkowo-Wschodniej odwiedził Bartosz Cichocki, wiceminister spraw zagranicznych. Podczas wizyty rozmawiał z dyrektorem IEŚW na temat obecnej i przyszłej aktywności Instytutu. Spotkał się też z pracownikami Instytutu.

#### **29 lipca**

- W wieku 93 zmarł prof. Piotr Wandycz – wieloletni bliski współpracownik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej i członek Rady Naukowej „Rocznika IEŚW”, historyk, profesor Uniwersytetu w Yale, autor podstawowych monografii i syntez poświęconych dziejom Europy Środkowo-Wschodniej i Polski w XIX i XX wieku.

#### **4-6 września**

- Dr Anna Visvizi wzięła udział w 47 dorocznej konferencji UACES, podczas której zaprezentowała dwa referaty: „Whatever Happened to Truth and Objectivity... – a Critical Take on the Post-truth Debate in the EU Context” oraz (we współautorstwie z dr Martą Pachocką) „There Are No Easy Answers to These Questions...: Rethinking Migration, Solidarity, Integration”. Podczas konferencji dr Visvizi moderowała również panel pt. „Central and Eastern Europe in the EU under Crisis Conditions: Challenges and Perspectives”.

#### **5-9 września**

- Na zaproszenie Ambasady Polskiej w Mińsku prof. Mirosław Filipowicz, prof. Rafał Wnuk oraz dr Agata Stolarz przebywali z wizytą na Białorusi. Spotkali się m.in. z władzami i pracownikami Instytutu Historii Białoruskiej Akademii Nauk, Wydziału Stosunków Międzynarodowych Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego oraz Wydziału Historycznego Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego. Delegacja IEŚW odwiedziła również Muzeum Wielkiej Wojny Ojczyźnianej i Kuropaty, a także inne

miejsca pamięci na Białorusi. Przedmiotem rozmów było nawiązanie współpracy akademickiej.

### **7-10 września**

- Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik uczestniczyła w warsztatach pt. „Club of Gdańsk – Polish-Russian Young Leaders Meeting Point”, zorganizowanych w Gdańsku przez Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia.

### **10 września**

- Dr Aleksiej Wasiliew wziął udział w dyskusji „Rosjanie i Polacy w świecie słowiańskim”, która odbyła się w ramach Forum Kultur Słowiańskich na Moskiewskich Międzynarodowych Targach Książki.

### **13-16 września**

- Dr Hanna Bazhenova wzięła udział w Międzynarodowym Kongresie Historyków-Slawistów „Jak dzisiaj badać dzieje świata słowiańskiego?” (Международный конгресс историков-славистов „Как сегодня изучать историю славянского мира?”), który odbył się na Petersburskim Uniwersytecie Państwowym. W ramach obrad zaprezentowała referat pt. „Влияние изучения польской истории на формирование концепции русской национальной идентичности в конце XIX – начале XX вв. (на материалах работ историков Императорского Варшавского университета)”.

### **14-15 września**

- Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik wzięła udział w odbywającej się na Uniwersytecie Wrocławskim „22 Annual Conference of Central European Political Science Association: Integration vs Disintegration? CEECs Towards European Union and Its Challenges”, gdzie zaprezentowała referat pt. „Securitization of the national minorities in the Baltic states”.

### **21 września**

- Prof. Mirosław Filipowicz, dyrektor IEŚW, wziął udział we współorganizowanym przez Fundację Batorego, Fundację Współpracy

Polsko-Niemieckiej i Deutsche Gesellschaft für Osteuropakunde e.V. seminarium eksperckim „Polska–Niemcy–Rosja: jak rozmawiać z szacunkiem o historii?”, które odbyło się w Warszawie. W jego ramach omówił problematykę prowadzenia polsko-rosyjskiego dialogu w kwestiach historycznych.

## 25 września

- Instytut Europy Środkowo-Wschodniej zorganizował w swej siedzibie międzynarodowe seminarium naukowe w ramach projektu Europejski Dialog, realizowanego wraz z grupą proeuropejsko i liberalnie nastawionych ekspertów rosyjskich. Seminarium było poświęcone sposobowi realizacji polityki symbolicznej w Polsce, Europie Środkowo-Wschodniej, a także na Ukrainie i w Rosji. W seminarium ze strony rosyjskiej i ukraińskiej wzięli udział m.in.: Maria Lipman, Olga Malinowa, Wasilij Żarkow, Andriej Babicki, Anatolij Gołubowski, Boris Dołgin, Alisa Łożkina, Tatiana Woróżejkina, Aleksandr Kyniew, Andrzej Zacharow i Leonid Isajew. Podczas Kongresu Instytut Europy Środkowo-Wschodniej współorganizował panel dyskusyjny „Decentralizacja jako skuteczny instrument poprawy efektywności zarządzania”. Wzięli w nim udział: były minister spraw zagranicznych Republiki Słowackiej Pavol Demeš oraz eksperci z Rosji i Ukrainy, którzy dyskutowali o roli demokracji lokalnej we współczesnej polityce i o faktycznej kondycji decentralizacji w swoich krajach. IEŚW zaprosił do Lublina znanych ekspertów rosyjskich: Aleksandra Kyniewa, Tatianę Woróżejkinę, Andrzeja Zacharowa i Leonida Isajewa, a także Georgija Chizhova z Ukrainy.

## 26-30 września

- Prof. Mirosław Filipowicz, prof. Rafał Wnuk oraz dr Marek Radziwon przebywali w Moskwie, gdzie wzięli udział w międzynarodowej konferencji naukowej zorganizowanej przez MGIMO i Rosyjską Akademię Nauk, poświęconej 100-leciu rosyjskiej rewolucji. Prof. Filipowicz wygłosił referat na temat polskiego wpływu na zachodnioeuropejską i amerykańską refleksję nad dziejami rewolucji rosyjskiej. Podczas konferencji odbyło się spotkanie robocze poświęcone pracom w ramach projektu „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”, realizowanego przez

Instytut Europy Środkowo-Wschodniej we współpracy z Instytutem Historii Powszechnej RAN. W trakcie pobytu w Moskwie prowadzono również rozmowy dotyczące perspektyw wznowienia przez stronę rosyjską prac Grupy ds. Trudnych.

### Październik

- Artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *Dylematy bezpieczeństwa państw bałtyckich po aneksji Krymu* ukazał się w czasopiśmie „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”, nr 2, 2017, s. 125-142.
- Artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *Strategia bezpieczeństwa informacyjnego Federacji Rosyjskiej* ukazał się w publikacji Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie (WSEI) *Bezpieczeństwo państwa w cyberprzestrzeni*, Rozdział 6, s. 97-105.

### 11-14 października

- Dr Hanna Bażenowa i dr Aleksiej Wasiliew wzięli udział w zorganizowanym w Krakowie III Kongresie Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski. Dr Hanna Bazhenova wygłosiła referat pt. „Rola dziejów Polski w formowaniu koncepcji rosyjskiej tożsamości narodowej w końcu XIX i na początku XX wieku (na podstawie prac historyków Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego)”. Dr Aleksiej Wasiliew wystąpił z referatem pt. „Oskar Halecki w okresie odrodzenia państwa polskiego: ramy habsburskie polskiej pamięci”. Wziął również udział w panelu „Dlaczego w XVIII wieku, w środku Europy, upadło duże państwo – dawna Rzeczpospolita? Wokół sporów rzeczywistych i fikcyjnych – pola dyskursu”.

### 16 października

- Książka dr Anny Bażenowej pt. *Historycy Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego 1869-1915. Nauka i polityka*, Lublin: Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, 2016, została wyróżniona w Konkursie im. Hanny Szwankowskiej Varsaviana 2016-2017. Dyplomy honorowe za wybitne publikacje w dziedzinie varsavianistyki przyznawane są od 1969 roku przez Oddział Warszawski Towarzystwa Miłośników Historii oraz przedstawicieli instytucji kulturalnych Warszawy. Od 2009 roku współorganizatorem konkursu jest Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy – Biblioteka

Główna Województwa Mazowieckiego. W tegorocznej edycji konkursu z trzydziestu nominowanych publikacji (wybranych spośród dwustu siedemnastu zakwalifikowanych tytułów) – siedem uhonorowano dyplomem. Uroczystość wręczenia Dyplomów Honorowych autorom książek – laureatom Konkursu im. Hanny Szwankowskiej Varsaviana 2016-2017 – odbyła się w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy.

### **25-27 października**

- Prof. Rafał Wnuk uczestniczył w sesji naukowej „Przeszłość w dyskursach publicznych. Narracje – wizualizacje – konceptualizacje”, zorganizowanej w Kazimierzu Dolnym przez Wydział Humanistyczny UMCS, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Lublinie oraz Towarzystwo Historiograficzne, podczas której wygłosił referat pt. „Wojna o wojnę. Spór o wystawę Muzeum II Wojny Światowej”.

### **26-28 października**

- Dr Hanna Bazhenova wzięła udział w międzynarodowej konferencji naukowej „1917 год в истории и судьбе российского зарубежья”, zorganizowanej w Domu Emigracji Rosyjskiej im. Aleksandra Sołżenicyna w Moskwie, podczas której wygłosiła referat pt. „1917 год и эмиграция преподавателей-поляков Петроградского университета”.

### **1 listopada**

- Podczas międzynarodowego seminarium „Compatibility and Complementarity of Various Integration Processes in Europe”, zorganizowanego na Białoruskim Uniwersytecie Państwowym w Mińsku pod auspicjami białoruskiej prezydencji Inicjatywy Środkowoeuropejskiej, dr Anna Visvizi zaprezentowała referat zatytułowany „East-Central Europe: regional integration, collaboration, human-centred growth and development”.

### **13 listopada**

- Instytut Europy Środkowo-Wschodniej wspólnie z Katedrą Historii i Historiografii Europy Wschodniej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II zorganizował w Centrum Transferu Wiedzy KUL wykład otwarty Sekretarza Generalnego Northeast

Asian History Foundation w Seulu, Pana Lee Hyun-ju, pt. „History in the Politics: Historical Disputes in Northeast Asia, North Korea Problem”. Sekretarz fundacji, która zajmuje się edukacją historyczną w Korei Południowej, przedstawił problematykę dyskusji historycznych prowadzonych w północno-wschodniej Azji wokół problemu północnokoreańskiego i historii stosunków koreańsko-japońskich.

- Instytut Europy Środkowo-Wschodniej wspólnie z południowokoreańską fundacją Northeast Asian History Foundation z Seulu (NAHF) zorganizował seminarium naukowe „Stosunki sąsiedzkie w Północno-Wschodniej Azji i Europie Środkowo-Wschodniej. Przeszłość i perspektywy pojednania”. Dyskusje polskich badaczy, specjalistów z zakresu relacji polsko-rosyjskich: prof. Mirosława Filipowicza (IEŚW), dra Piotra Głuszkowskiego (UW), prof. Wiesława Cabana (UJK) i dra Marka Radziwona (IEŚW) z południowokoreańskimi historykami analizującymi genezę koreańsko-japońskich konfliktów pamięci: Kimem Jong-hakiem (NAHF), Changiem Se-yunem (NAHF), Namem Sang-gu (NAHF) oraz Kimem Yongdeogiem (Hankuk University, Seul) były okazją do wymiany doświadczeń w skutecznym prowadzeniu projektów dialogowych między narodami podzielonymi konfliktami o podłożu historycznym. Lubelskie seminarium było częścią większego projektu realizowanego wspólnie przez NHAH i IEŚW.

### 16-17 listopada

- Dr Marek Radziwon wziął udział w konferencji naukowej „Kommunizm – odejścia i powroty”, zorganizowanej przez Wydział Humanistyczny UMCS w Lublinie, podczas której wygłosił referat pt. „Polityczny proces nad literaturą. Co Josif Brodski, Andriej Siniawski i Julij Daniel sądzili o radzieckich dysydentach?”. W 2017 roku ukazał się wydany przez Wydawnictwo Czarne tom rozmów dra Radziwona z Siergiejem Kowalowem pt. *Żyliśmy jak ludzie wolni*.

### 18 listopada

- Instytut Europy Środkowo-Wschodniej oraz galeria Fotodoc przy Sacharowskim Centrum w Moskwie zorganizowały wystawę fotograficzną pt. „ONI. Rosja w obiektywie niezależnych reporterów rosyjskich”. Otwarcia ekspozycji w Centrum Kultury w Lublinie

towarzyszyło spotkanie autorskie z kuratorem wystawy, Aleksandrem Sorinem, i fotoreporterami Olgą Ingurazową i Aleksandrem Wasiukowiczem, autorami części z prezentowanych fotografii. Spotkanie prowadzili prof. Mirosław Filipowicz oraz dr Marek Radziwon. Jego organizacja była możliwa dzięki finansowemu wsparciu Polsko-Rosyjskiego Centrum Dialogu i Porozumienia.

### **19 listopada**

- Instytut Europy Środkowo-Wschodniej i Dom Słów Ośrodka Brama Grodzka – Teatr NN zorganizowały spotkanie pt. „Jak żyje rosyjski dokument?”, poświęcone kondycji niezależnej rosyjskiej fotografii dokumentalnej, w którym uczestniczyli Aleksander Sorin, rosyjski fotograf, założyciel galerii Fotodoc przy Sacharowskim Centrum w Moskwie, oraz fotografowie Olga Ingurazowa i Aleksander Wasiukowicz. Spotkanie prowadził dr Marek Radziwon. Jego zorganizowanie było możliwe dzięki finansowemu wsparciu Polsko-Rosyjskiego Centrum Dialogu i Porozumienia.

### **21-22 listopada**

- Prof. Mirosław Filipowicz, prof. Rafał Wnuk, dr Agata Stolarz oraz dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik spotkali się w Kownie z naukowcami Uniwersytetu Witolda Wielkiego oraz władzami tej uczelni. Delegacja Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej zwiedziła również bibliotekę-muzeum prezydenta Valdasu Adamkusa. Przedmiotem rozmów było nawiązanie współpracy akademickiej.

### **23 listopada**

- Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik wzięła udział w sesji plenarnej ogólnopolskiej konferencji naukowej „Cyberprzestrzeń jako nowy wymiar przestrzeni międzynarodowej”, zorganizowanej przez Wydział Politologii UMCS w Lublinie, podczas której wygłosiła referat pt. „Rosyjski wpływ informacyjny w Europie Środkowo-Wschodniej”.

### **30 listopada**

- Na zaproszenie Institute of Diplomacy and Global Affairs (IDGA) w Atenach dr Anna Visvizi zaprezentowała wykład pt. „The Visegrad Group (V4) in the EU: options, policy-choices, perspectives”.

## Grudzień

- Artykuł dr Anny Visvizi i dra P. Tokarskiego pt. *Poland and the Re-categorization of the Eurozone Entry: From a Legal Obligation to a Political Issue* ukazał się w publikacji *Reviewing European Union Accession. Unexpected Results, Spillover Effects, and Externalities*, red. T. Hashimoto, M. Rhimes, Leiden 2017.
- Artykuł dr Hanny Bazhenovej pt. *The European Vector of Ukrainian Migration Policy* ukazał się w czasopiśmie „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”; Rok 15 (2017), zeszyt 3, s. 113-133.
- Artykuł dr Aleksandry Kuczyńskiej-Zonik pt. *Non-citizens in Latvia: Is It a Real Problem?* ukazał się w czasopiśmie „Sprawy Narodowościowe. Seria nowa”, nr 49/2017.

## 2 grudnia

- W wieku 93 lat zmarł prof. dr Jerzy Kłoczowski, jeden z najwybitniejszych historyków polskich XX wieku, autor i inicjator pionierskich prac z dziejów polskiego i europejskiego chrześcijaństwa. Odnowiciel idei Europy Środkowo-Wschodniej. Uczestnik Powstania Warszawskiego, ps. „Piotruś”. Przez dziesięciolecia profesor i sława Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, wielki orędownik uczestnictwa polskiej historiografii w międzynarodowym życiu naukowym. W latach 1989-1990 przewodniczący Komitetu Obywatelskiego Lubelszczyzny, następnie senator RP I kadencji. Założyciel i wieloletni prezes zarządu Towarzystwa Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, a także twórca i przez wiele lat dyrektor Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej.

## 7-8 grudnia

- Dr Aleksiej Wasiliew wziął udział w międzynarodowej konferencji naukowej „Dezintegracja i upadek ZSRR. W perspektywie ćwierćwiecza”, zorganizowanej przez Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, podczas której wygłosił referat pt. „Rozpad ZSRR w perspektywie badań pamięci kulturowej”.